

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2319

Vragen van het lid **Kwint** (SP) aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bezwaarschrift van een ouder, wiens dochter na het behalen van het havodiploma niet wordt toegelaten tot de vwo-opleiding op de eigen school* (ingezonden 6 juli 2017).

Antwoord van Staatssecretaris **Dekker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 12 juli 2017).

Vraag 1

Hoe beoordeelt u het feit dat een leerlinge van het Amsterdamse Berlage Lyceum, die het havodiploma heeft behaald met goede cijfers, niet mag doorstromen naar de vwo-opleiding op dezelfde school?¹

Antwoord 1

Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs bepaalt zelf de toelatingseisen tot de eigen school. Voor toelating tot het eerste leerjaar gelden wettelijke voorschriften.² De toelating tot hogere leerjaren, inclusief de overstap van havo 5 naar vwo 5 is echter volledig aan de school. Het bevoegd gezag wordt wel geacht om de eigen toelatingseisen consequent en consistent te hanteren.

Vraag 2

Deelt u de mening dat deze gang van zaken in directe tegenspraak is met uw bewering in een recente brief aan de Tweede Kamer, waarin u stelt dat: «Leerlingen die de potentie hebben om te slagen op een hoger onderwijsniveau in het voortgezet onderwijs, hebben het recht die uitdaging aan te gaan. Dat geldt voor iedere overgang in het voortgezet onderwijs, zowel voor vmbo-havo als voor havo-vwo en het stapelen binnen het vmbo»?³ Zo nee, kunt u uw antwoord toelichten? Zo ja, bent u voornemens nog voor de zomervakantie de school hierop aan te spreken en te bepleiten, dat deze en leerlingen in een vergelijkbare situatie kunnen doorstromen naar de vwo-opleiding op de eigen school?

¹ Bijlage onderhands meegezonden aan ministerie

² Artikelen 3 en 4 van het Inrichtingsbesluit W.V.O.

³ Kamerstuk 30 079, nr. 69

Antwoord 2

Jongeren hebben het recht om hun potentie tot volle wasdom te laten komen. De afgelopen jaren hebben mijn voorgangers en ik veelvuldig met de Tweede Kamer, de VO-raad en scholen voor voortgezet onderwijs gesproken over het bieden van kansen aan leerlingen. De aandacht in dit maatschappelijke debat richtte zich hoofdzakelijk op de overstap van het vmbo naar het havo, maar strekt zich feitelijk uit tot alle vormen van doorstroom naar een hoger niveau in het voortgezet onderwijs. Ik heb de onderwijssector aanvankelijk de ruimte gelaten deze overstap zelfstandig te reguleren. Dit heeft geleid tot de Toelatingscode vmbo-havo, maar helaas bleven scholen uiteenlopende aanvullende eisen stellen bij de toelating tot het havo. Dit leidde tot onduidelijkheid bij en onnodige belemmeringen voor leerlingen die een hoger vo-diploma willen behalen. Ik heb u dit voorjaar mijn voornemen kenbaar gemaakt om te komen tot een wettelijk doorstroomrecht.⁴ Een vmbo-diploma is vanzelfsprekend geen garantie voor het behalen van een havodiploma. Tegelijkertijd wil ik leerlingen die meer in hun mars hebben, de gelegenheid geven om zich volledig te ontplooiën. Met het wetsvoorstel doorstroomrecht havo wil ik een einde maken aan de schooleigen aanvullende toelatingseisen die een havoschool hanteert voor vmbo-gediplomeerde leerlingen. Parallel aan dit wetstraject zal ik onderzoeken welke aanvullende toelatingseisen door vwo-scholen gehanteerd worden, en of dit aanleiding is om ook een doorstroomrecht vwo te introduceren. Ik informeer u hier nader over in het najaar van 2017.

Vraag 3

Kunt u aangeven hoeveel schoolbesturen in Nederland op dezelfde manier aanvullende eisen stellen aan leerlingen die na het behalen van een diploma willen «opstromen» of stapelen, waar het gaat over doorstroom binnen het vmbo, van vmbo naar havo en van havo naar het vwo?

Om hoeveel leerlingen gaat het dan? Deelt u de mening dat deze handelwijze ongewenst is en dat daarmee de ambities en kansen van deze leerlingen (soms laatbloeiërs) worden gesmoord? Zo ja, wilt u er naar streven deze barrières om te stapelen per direct uit de weg geruimd moeten worden?

Antwoord 3

Ik beschik niet over een landelijk overzicht van de per school geldende toelatingseisen. Door de verschillende monitoren van de Toelatingscode vmbo-havo heb ik een goed beeld welke toelatingseisen scholen hanteren voor gediplomeerde vmbo'ers die willen doorstromen naar het havo, maar voor de overstap van havo naar vwo beschik ik niet over informatie.⁵ Zie verder het antwoord op vraag 2.

Vraag 4

Deelt u de mening dat het Berlage Lyceum zich moet houden aan hetgeen in de eigen schoolgids staat vermeld over het doorstromen naar het vwo van scholieren die een havodiploma hebben gehaald?⁶ Is het naar uw mening juridisch houdbaar als scholen gaandeweg het schooljaar aanvullende normen of eisen stellen met betrekking tot die doorstroom? Vindt u het stellen van aanvullende normen wenselijk?

Antwoord 4

Het Berlage Lyceum heeft op dit moment de vrijheid om aanvullende eisen te stellen aan leerlingen die van het havo naar het vwo willen overstappen. De school dient deze aanvullende eisen duidelijk te vermelden in de eigen schoolgids (en idealiter op de website van de school), zodat havoleerlingen tijdig weten waaraan ze moeten voldoen. De school moet deze toelatingseisen consequent en consistent hanteren.

⁴ Kamerstuk 30 079, nr. 69.

⁵ Zie bijvoorbeeld de bijlage bij Kamerstuk 30 079, nr. 62.

⁶ In de schoolgids staat: «De havo is een vijfjarige opleiding en is een voorbereiding op het HBO (Hoger Beroepsonderwijs). Naast een vervolgopleiding aan het HBO kun je met een havodiploma ook doorstromen naar het vwo.»

Het Berlage Lyceum heeft de toelatingseisen verwoord in het «Toetsbeleid en de bevorderingsnormen schooljaar 2016–2017».⁷ Om toegelaten te kunnen worden tot vwo 5 moet de leerling aan de volgende eisen voldoen:

- voor het centraal examen een gemiddelde van 7,0 hebben,
- voor de kernvakken een 6,0 of hoger hebben als centraal examencijfer,
- wiskunde in het havovakkenpakket gevolgd hebben,
- een positief studieadvies van de vakdocenten hebben,
- de leerling is verplicht een inhaalprogramma te volgen na het centraal examen om het nieuw op te nemen vwo-vak bij te werken. De leerling neemt hiervoor het initiatief en benadert de betreffende vwo-docent, en
- een intakegesprek te hebben met de decaan.

Als de betreffende leerlinge aan de toelatingseisen van het Berlage Lyceum voldoet, dan dient de school haar leerlinge toe te laten tot het vwo. De leerlinge in kwestie voldeed echter niet aan alle bovengenoemde eisen.

Vraag 5

Deelt u de mening dat uit onderzoek blijkt dat de resultaten van «stapelaars» niet onderdoen voor leerlingen die direct een havo- of vwo-diploma behalen?⁸

Antwoord 5

Ik ben bekend met dit onderzoek.

Vraag 6

Bent u bereid en in staat deze vragen nog voor de zomervakanties van scholen te beantwoorden, zodat leerlingen die het betreft weten waar ze aan toe zijn?

Antwoord 6

Daar ben ik vanzelfsprekend toe bereid.

⁷ «Toelichting op het programma van toetsing en overgang (PTO) eerste/tweede fase mavo, havo, atheneum en gymnasium inclusief regeling bevordering schooljaar 2016–2017 (zie www.berlagelyceum.eu).

⁸ www.onderwijsincijfers.nl/actueel/nieuws/2015/05/20/stapelaars-presteren-goed